

УДК 821.111.(73)
А65

Серія «Художня література»

Перекладено за виданням:

Sarah Underwood. Lies We Sing to the Sea / Sarah Underwood. —
New York : HarperCollins, 2023. — 432 p.

Переклад з англійської Юлії Шекет

Андервуд С.

А65 Оману співаємо морю / Андервуд Сара; перекл. з англ.
Ю. Шекет. — Х. : Віват, 2025. — 496 с. — (Серія «Художня
література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-617-17-0950-8

Шовесни Ітака прирікає дванадцятьох незайманих дівчат до пови-
шення. Це ціна, яку мстивий Посейдон вимагає за життя дванадцяти
служниць цариці Пенелопи, яких повісили та скинули в морську бе-
зодню століття тому.

Але коли жереб випадає Лето, смерть виявляється не такою, як ді-
вчина її уявляла. Натомість Лето прокидається на таємничому острові й
зустрічає незнайомку із зеленими очима та владою над морем, дівчину
на ім'я Меланто, яка каже, що лиш одна смерть може зупинити тисячу.

Принц Ітаки мусить померти — інакше хвилі долі потоплять їх усіх.

УДК 821.111.(73)

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)
ISBN 978-617-17-0950-8 (укр.)
ISBN 978-006-32-3447-5 (англ.)

© Sarah Underwood, 2023
© ТОВ «Видавництво "Віват"», видання
українською мовою, 2025

1. ЖАЙВОРОНКИ У СИЛЬЦІ

Лето

Мовчазна служниця заплітала волосся Лето́ у вищука-
ний вінець — на страту.

Приречена стояла навколішках на грубих плитах під-
логи тісної комірки, і коліна їй боляче пекло. Бліді ру-
ки, на яких уже розквітнули синці, пручалися й судомно
смикали мотузку, що зв'язувала їх за спиною — зап'яст-
ток до зап'ястка.

Покоївка відхилила голову Лето вбік і встромила ще
одну шпильку, шкрябаючи гострим металом по шкірі
й натягуючи густі пасма темного волосся. Лето зціпи-
ла зуби й закліпала очима, відчайдушно уникаючи по-
гляду здорового вартового, що стояв на чатах біля
єдиних дверей.

Він був до зубів озброєний, на стегні мав меч, а об-
личчя ховав під блискучим срібним шоломом.

Лето перевела погляд на мерехтливий вогник у ка-
міні. Аромат спалюваних пахощів висів задушливою
імлюю й наповнював кімнату тісною гнітючою спекою.

Піт струмками стікав по шиї — по жакливій чорній лусці, що вкрила шкіру, позначивши її на заклання, — і зникав під вирізом туніки. Дбайливо укладене навколо обличчя волосся вже зволожилося й закучерявилось.

«Така собі жертва». То була гірка думка. Можливо, Посейдону стане так огидно, що він просто відішле її назад.

Краєм ока Лето спостерігала, як служниця — повний рот шпильок, брови насуплені — висипала з вишленого полотном кошика жменю крихітних білих квіточок. Ретельно перевірила кожну, чи немає розчавлених пелюсток, а відтак заходилася вправно вплітати їх у коси Лето біля скронь.

Це вперше за багато років хтось робив їй зачіску.

Та й приводів для складних укладок траплялося небагато. Мати Лето зникла, коли їй було десять років, і, відколи батько через кілька років відійшов за нею, Лето була змушена сама заробляти на життя. Спочатку робота здавалася нетяжкою — простий люд Ітаки далі стікався до будинку останньої царської пророчиці, — але дівчинка не мала до того материнського хисту, а декілька коротких уривчастих шматочків майбутнього, які дарував їй Аполлон, несли в собі нестерпні двозначності.

Її відвідувачами залишалися ті, кого задовольняло саме видовище — ефектне заклання кролика чи несамовите закочування очей, яке Лето невдовзі довела до досконалості. Народу приходило небагато, але їй платили достатньо срібла, щоб не померти з голоду.

Що ж до волосся, то зазвичай вистачало стрічки, яка забирала від обличчя довгі пасма, хоча вона й здогадувалася, що це не врятує від зашморгу ката.

«Ця коса, — міркувала Лето, зненацька здивувавшись власній практичності, — впорається з ділом набагато ліпше».

Майже цілковиту тишу порушив різкий стукіт у двері. Покоївка здригнулася й відсмикнула руки від Лето, нервово зиркнула на охоронця. Той не зрушив із місця ні на крок.

— Хутчій. — Це вперше охоронець озвався після того, як привели Лето. Голос мав низький, сиплий і напрочуд глухий. — Вже майже час.

Служниця кивнула й потягнулася за черговою жменею квітів.

Волосинки на руках Лето стали дибки. Під гладенькою тканиною урочистого вбрання, в яке її нарядили, серце шалено закалатало й затріпотіло, наче пташка в сильці. Щось важке й неприємне навалилося на груди, наче пудовий прес, здавило легені, перехопило дух.

У цій зачиненій кімнаті без меблів годі було відстежити час. Пташиний спів і перші промені світла, що пробилися крізь крихітне віконце, сповістили Лето, що сонце зійшло, але крім цього — жодних прикмет. Можливо, ще тільки світанок. Але вже — «майже час». Вона прекрасно розуміла, для чого саме настав час. Жертвоприношення відбувалися опівдні, коли сонце на рівнодення проходить найвищу точку.

Боялася не смерті, бо вже давно загартувалася від думок про неї, а того, що лежало за її гранню.

У свої сімнадцять років вона жила нічим не примітним життям. Дехто з найбільш забобонних містян досі шептався про її містичні здібності, які вона справді мала, але ж Лето не перемогла жодного чудовиська,

не зупинила жодного злочинця, не викрила жодного шахрая. Її цілували лише двічі. Потойбічне життя, яке чекало на неї, не мало бути лихим (адже вона майже нічим не заслужила на прокляття), однак Лето точно не опиниться в товаристві відважних героїв, як-от Персей, Геракл чи Одісей. Вона більше ніколи не побачить своєї матері. Аполлон навіть не зволив подарувати видіння її власної смерті — у ніч перед тим, як по неї прийшли стражники, вона бачила уві сні дівчину із золотим волоссям й очима, як море.

Звісно, її думки про велич були марними й дурними. Але все ж Лето завжди сподівалася, як усі маленькі дівчатка, що з роззявленими ротами слухають оповіді про героїчні діяння, що, може, і її колись згадуватимуть як надзвичайну людину.

Досі відчувала на горлі колючу луску — мітку, яка з'явилася лише кілька днів тому, і тоді все пішло шкереберть. Погляньмо правді в очі: її обрав Посейдон, і нікуди не дітися. Тепер ніхто про неї не згадає.

На мить стало цікаво: хто із сусідів, помітивши луску, видав її царській стражі. Вона не звинувачувала їх — її доля вже вирішена, а винагорода принаймні дасть комусь іще кілька срібняків на хліб.

Знову постукали, цього разу гучніше, а служниця вже вставляла останню шпильку.

— Заради всіх богів! — гримнув охоронець. — Це вже все чи ні?!

— Останнє, — сказала служниця тихеньким муркотливим голосом.

Цього разу, сягнувши рукою до кошика, вона витягла шкіряний шнурок, грубо зав'язаний у петлю.

Посередині звисала крихітна срібна монета. Така впізнана форма. Обол.

— Для Харона, — урочисто виголосила покоївка.

Лето очікувала й на це, але все ж таки від металевого блиску їй скрутило шлунок. Мертвих заведено ховати з грішми; цей єдиний обол слугуватиме платою поромникові, який перевезе її душу через Стікс та Ахерон. Мертву душу.

Покоївка обережно опустила підвіску під її коси. Лето відчула, як обол упав під виріз, в улоговинку між грудьми. Прикусила губу: метал був холодний, холоднющий — де під складками світлої тканини торкався тіла.

Охоронець насмішкувато дивився, як покоївка випросталася, намацуючи кошик зі шпильками та обірваними пелюстками.

— Збирай речі. Я вас проведу.

Мабуть, не із забобонних. Він зневажливо зиркнув на шкіряний шнурок, а коли помітив, що Лето спостерігає за ним, блиснув хитрою глузливою посмішкою.

Лето здригнулася. Раптом око впіймало раптовий спалах сонячного світла. Ага, то відблиск леза. Під жовтою тканиною хітона покоївки від очей охоронця ховалася маленька коробочка зі шпильками-невидимками й великі срібні ножиці.

У Лето закалатало серце. Дивилася на ножиці, ледве наважуючись повірити в таке везіння. Незрозуміло, як це покоївка їх прогавила. Але леза на вигляд були новенькі, гострі й блискучі, цілком придатні, щоб розрізати тяжкі пута. Об одинадцятій годині боги кинули їй рятівну линву.

— То ходи вже, — буркнув охоронець покоївці. Лето знову підняла голову. — Це ж усе?

Погляд Лето метався між ними. Щойно служниця зробить крок уперед (чи, не приведить боги, повернеться назад), — або вона, або охоронець помітить кинуті ножиці.

Лето зважилася за якусь мить.

Кинулася вперед, просто на ножиці, ховаючи їх під складками вбрання.

— Не кидайте мене! — заголосила вона. — Не дайте мені померти!

Величезні, схожі на лялькові, риси обличчя покоївки застигли від розпачу. Обернувшись і побачивши Лето на підлозі, вона здригнулася.

— Я... — почала вона, потягнувшись до Лето.

— Прошу вас! — кричала Лето й смикалася сюди-туди. Якби покоївка підійшла ближче, то майже напевно помітила б забуті ножиці. Лето навмисно залилася бурхливими сльозами й вишкірила зуби, наче загнаний у кут собака. — Я не хочу вмирати!

Покоївка щось жалібно проскавуліла.

— Так. Досить. — Охоронець покинув свій пост і двома великими кроками підійшов до них. — Ти, — ляснув важкою долонею по плечу служниці, — геть. Зачекай у коридорі. Я сам розберуся.

Дівчину не довелося умовляти. Притиснувши кошика до грудей, вона вислизнула геть.

— А ти, — байдуже кинув Лето охоронець, — опануй себе. Май бодай краплю гідності.

Лето глянула йому в очі й видала ще один мелодраматичний тужливий зойк.

— Що ж, — гидливо скривився охоронець. — Сиди тут.

Він розвернувся, здійнявши хмару пилу з недбало заметеної долівки, і вийшов. Двері за ним зачинилися, Лето залишилася сама.

* * *

Поки покоївка ретельно припасовувала білу церемоніальну одягу до худорлявої фігури Лето, у дівчини був час ознайомитися зі своїми путами.

Кілька хвилин вона пробувала повертати зв'язані лікті й зап'ястя, дослідним шляхом шукаючи положення, в якому мотузки не так боляче врізатимуться в шкіру.

За цей час, упродовж якого їй вдалося хіба що ще дужче їх перекрутити, вона змирилася з неприємним відчуттям. Поворозки виявилися надто товсті, вузли — надто тугі та складні.

Але тепер, подумки вибачившись перед покоївкою — поза сумнівом, її покарають за недогляд, — Лето кинулася діяти.

Або, якщо точніше (хоча це була не зовсім та зухвала втеча, якої воліла б), вона шарпалася, вертілася й болісно скручувалася, щоб нарешті почати діяти.

Найважче було вставити ножиці в потрібне місце. Руки спітніли, стали липкі. Пальці ковзали й намащували ручки, а неслухняна залізяка з брязкотом падала на підлогу. Від найменшого звуку в коридорі за дверима Лето залякала на місці, затамувавши подих і відраховуючи секунди, поки кроки не стихали або не вщухала мишача метушня.